

Ξύπνησαν 15 ασθενείς από κώμα ετών - αλλά για λίγο...

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Φωτο:torontiki.gr

Επιστήμονες από το Βέλγιο χρησιμοποίησαν χαμηλής εντάσεως ρεύμα και κατόρθωσαν να αφύπνισουν προσωρινά 15 ασθενείς από το κώμα στο οποίο βρίσκονταν επί εβδομάδες ή χρόνια.

Σύντομα μετά την εφαρμογή του ηλεκτρισμού, οι ασθενείς οι οποίοι είχαν βαριές εγκεφαλικές βλάβες έδειξαν σημάδια συνείδησης - λ.χ. κίνησαν τα χέρια τους ή ακολούθησαν με τα μάτια τους εντολές των γιατρών. Δύο από αυτούς, μάλιστα, μπόρεσαν να απαντήσουν σε πολύπλοκες ερωτήσεις των γιατρών.

Ωστόσο η αφύπνιση αυτή ήταν παροδική: δύο ώρες αργότερα οι ασθενείς εισήλθαν εκ νέου στην προτέρα κωματώδη κατάσταση.

«Δεν θέλω να δώσουμε στον κόσμο ψευδείς ελπίδες, οι άνθρωποι αυτοί δεν ξύπνησαν και σηκώθηκαν από τα κρεβάτια τους», ξεκαθάρισε ο επικεφαλής του εγχειρήματος Dr. Steven Laureys, επικεφαλής της Ομάδας Επιστήμης του Κώματος (COMA) στο Τμήμα Νευρολογίας του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου της

Λιέγης.

«Όμως η μελέτης μας δείχνει ότι υπάρχει η πιθανότητα να αναρρώσει λειτουργικά ο εγκέφαλος, ακόμα και πολλά χρόνια έπειτα από τη βλάβη που υπέστη», πρόσθεσε.

Κατάσταση ελάχιστης συνείδησης

Όπως γράφει το επιστημονικό περιοδικό «NewScientist», οι άνθρωποι που εκδηλώνουν βαριές εγκεφαλικές βλάβες συχνά πέφτουν σε κώμα. Εάν δείξουν σημάδια «αφύπνισης» αλλά όχι συνείδησης, οι γιατροί λένε πως βρίσκονται σε φυτική κατάσταση.

Αυτή μπορεί να εξελιχθεί σε μία κατάσταση ελάχιστης συνείδησης, στην οποία μπορεί μεν να επιδεικνύουν παροδικά σημάδια συνείδησης, αλλά όχι και επικοινωνίας με το περιβάλλον τους.

Η εξωτερική ηλεκτρική διέγερση του εγκεφάλου είναι μία ανώδυνη μέθοδος, που έχει διαπιστωθεί ότι βελτιώνει την εγρήγορση και άλλες νοητικές λειτουργίες στους υγιείς ανθρώπους.

Ο δρ Laureys και οι συνεργάτες του θέλησαν να εξακριβώσουν εάν επιδρά με παρόμοιο τρόπο και σε ανθρώπους με βαριές εγκεφαλικές βλάβες.

Η μέθοδος που δοκίμασαν ονομάζεται άμεση διακρανιακή διέγερση συνεχούς ρεύματος (tDCS) και δεν διεγείρει απ' ευθείας τον εγκέφαλο, αλλά χρησιμοποιεί χαμηλό ρεύμα για να ενεργοποιήσει τα κύτταρά του.

Οι ερευνητές της Λιέγης χώρισαν σε δύο ομάδες 55 ασθενείς που βρίσκονταν σε φυτική κατάσταση ή σε κατάσταση ελάχιστης συνείδησης, εξαιτίας ατυχήματος που τους προκάλεσε βαριές εγκεφαλικές βλάβες ή εξαιτίας μειωμένης παροχής οξυγόνου στον εγκέφαλό τους.

Οι γιατροί τοποθέτησαν ηλεκτρόδια στο κεφάλι των ασθενών και χορήγησαν στους μισούς το χαμηλό ρεύμα επί 20 λεπτά, ενώ στους άλλους μισούς μία ανενεργό θεραπεία (ψευτοδιέγερση). Την επόμενη μέρα, αντέστρεψαν τις θεραπείες.

Στη διάρκεια της διέγερσης με το ηλεκτρικό ρεύμα, 13 από τους ασθενείς με ελάχιστη συνείδηση και 2 από όσους ήσαν σε κώμα έδειξαν σημάδια συνείδησης, τα οποία ουδέποτε κατά το παρελθόν είχαν επιδείξει και τα οποία δεν επέδειξαν όταν έκαναν την ψευτοδιέγερση.

Στους περισσότερους από αυτούς οι αλλαγές ήταν μέτριας εντάσεως, αλλά μερικοί ανέκτησαν πλήρως την ικανότητα της επικοινωνίας, κατά τον δρ Laureys. Μάλιστα δύο από αυτούς βρήκαν εντελώς από την κατάσταση της ελάχιστης συνείδησης απαντώντας με κινήσεις του κεφαλιού ή των ματιών σε πολύπλοκα ερωτήματα, όπως «Αγγίζω τη μύτη μου τώρα;».

Οι υπόλοιποι μπόρεσαν να αντιδράσουν σε απλές εντολές όπως να κάνουν ένα νεύμα ή να σφίξουν το χέρι των γιατρών.

Όλες αυτές οι αντιδράσεις διήρκησαν 2 ώρες, πρόσθεσαν οι γιατροί, οι οποίοι θα δημοσιεύσουν αναλυτικό άρθρο με το πείραμα και τα ευρήματά τους σε επερχόμενο τεύχος της επιθεώρησης «Neurology».

Μερικοί από αυτούς τους 15 ασθενείς βρίσκονταν σε κωματώδη κατάσταση επί εβδομάδες ενώ άλλοι επί χρόνια.

Αυτό είναι σημαντικό, τόνισε ο δρ Laureys, διότι «υπάρχει το δόγμα στην Ιατρική

που λέει ότι αν δεν υπάρξει βελτίωση τους 12 πρώτους μήνες μετά από μια βαριά εγκεφαλική βλάβη, δεν θα υπάρξει ποτέ».

Η παρούσα μελέτη «θέτει υπό αμφισβήτηση την άποψη αυτή», πρόσθεσε.

Οι ερευνητές προσπαθούν τώρα να βρουν τρόπο για να παρατείνουν την διάρκεια της αφύπνισης των ασθενών.

Ήδη έχουν αρχίσει μελέτη που αξιολογεί την καθημερινή και επί μία εβδομάδα ηλεκτρική διέγερση, ενώ εξετάζουν την διέγερση και άλλων τμημάτων του εγκεφάλου.

Αφύπνιση με... υπνωτικό

Δεν είναι η πρώτη φορά που ιατρικές παρεμβάσεις κατορθώνουν να ξυπνήσουν έναν κοιμισμένο εγκέφαλο.

Το 1999, ο 29χρονος Louis Viljoen από το Γιοχάνεσμπουργκ, ο οποίος βρισκόταν επί πέντε χρόνια σε φυτική κατάσταση έπειτα από ένα τροχαίο ατύχημα, άρχισε να κάνει σπασμωδικές κινήσεις το βράδυ. Οι γιατροί τού χορήγησαν το φάρμακο ζολπιδέμη, το οποίο κανονικά χρησιμοποιείται για την θεραπεία της αϋπνίας.

Μέσα σε μισή ώρα από τη στιγμή που πήρε το φάρμακο, άνοιξε τα μάτια του, στράφηκε προς την μητέρα του, η οποία δεν έφευγε στιγμή από το πλευρό του, και της είπε: «Γεια σου μαμά».

Η επίδραση του φαρμάκου εκείνη την πρώτη φορά κράτησε περίπου δύο ώρες, αλλά οι γιατροί συνέχισαν να του το χορηγούν και πλέον επικοινωνεί με το περιβάλλον του επί 10 ώρες την ημέρα.

Έκτοτε, η ζολπιδέμη έχει χορηγηθεί και σε άλλους ασθενείς, αλλά σύμφωνα με τις έως τώρα μελέτες ανάλογη αντίδραση με αυτήν του Louis παρατηρείται σε λιγότερο από το 10% των ασθενών με βαριές εγκεφαλικές βλάβες.

Ανάλογη επίδραση, όμως, φαίνεται να έχει σε κάποιους ασθενείς και ένα φάρμακο για την νόσο του Πάρκινσον που λέγεται αμανταδίνη, καθώς και ένα αγχολυτικό που λέγεται λοραζεπάμη.

Ωστόσο, οι γιατροί δεν ξέρουν γιατί ένα υπνωτικό, ένα αντιπαρκινσονικό και ένα αγχολυτικό φάρμακο μπορούν να αφυπνίσουν κάποιους ασθενείς – ούτε γιατί δεν επιδρούν σε άλλους.

Πηγές : Web Only- ygeia.tanea.gr